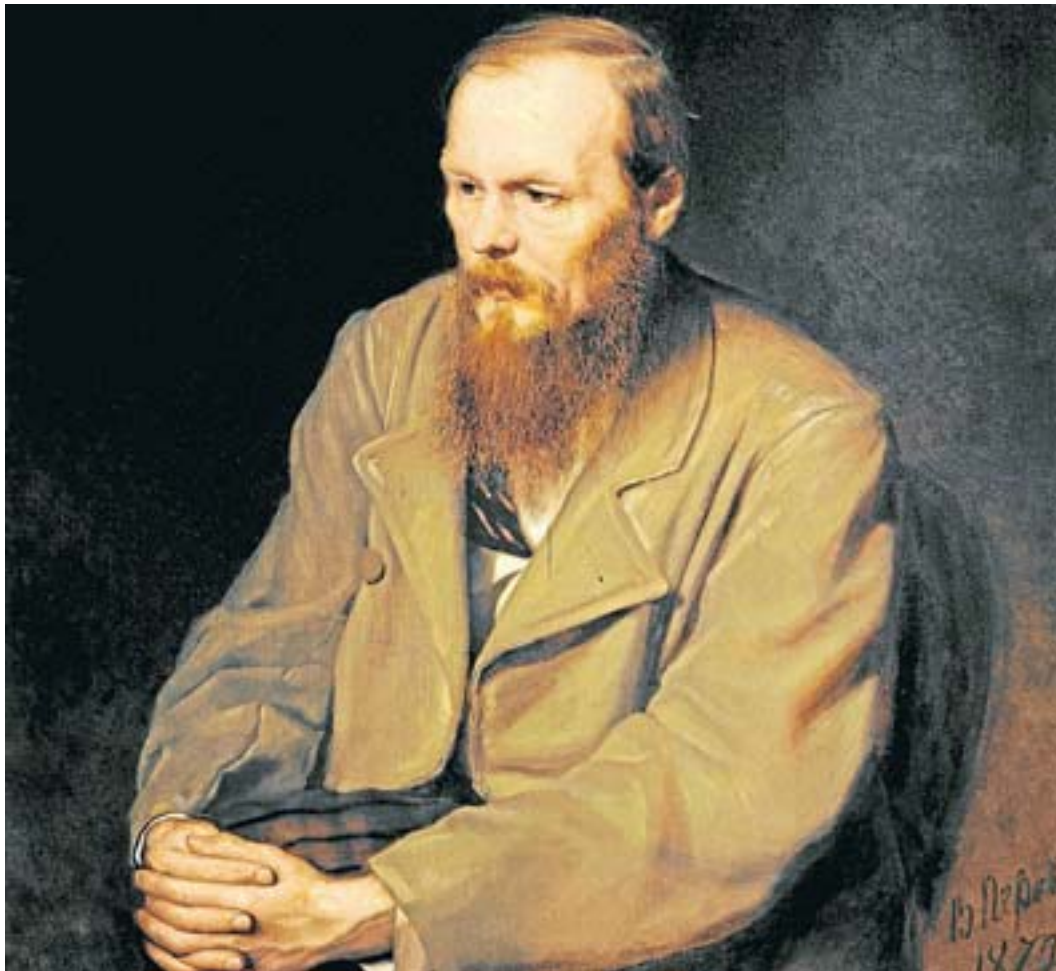

El futur d'Alioixa: tornen 'Els germans Karamàzov'

RETRAT DE DOSTOIEVSKI FET PER VASILII PEROV EL 1872. WIKIPEDIA

XENIA DYAKONOVA

L'aparició d'una nova versió castellana de *Los hermanos Karamázov*, realitzada per Fernando Otero, Marta

Sánchez-Nieves i Marta Rebón i publicada per Alba Editorial, és una bona excusa per rellegir la que es considera l'obra més rica i perfecta de Fiódor Mikhàilovitx Dostoievski. La va escriure entre el 1879 i el 1880, durant la millor època de la seva vida: gràcies a la devoció i l'eficiència de la seva segona dona, Anna Snítkina, que era una excel·lent taquígrafa i sabia gestionar l'economia familiar, Dostoievski va aconseguir sortir de la misèria i liquidar els deutes que havia contret jugant a la ruleta. Així i tot, havia de treballar sempre de pressa per complir els terminis imposats pels editors, ja

que es guanyava la vida publicant novel·les per entregues: *Els germans Karamàzov* també anaven sortint, capítol rere capítol, a la prestigiosa revista *Russki Vestnik*.

Tot és significatiu en aquesta novel·la, fins i tot els noms. Karamàzov ve de *kara* que vol dir negre en tàrtar (una llengua amb què Dostoievski s'havia familiaritzat al presidi siberià) i fa joc amb les al·lusions constants dels germans a la foscor fatídica de les seves ànimes; Smerdiakov, el cognom del fill bastard de Fiódor Karamàzov –un personatge esgarriat per la seva baixesa moral i la seva llengua viperina–, ve del verb rus *smerdet*, fer pudor; finalment, el que segons l'autor és el protagonista de l'obra porta el nom d'Alioixa (diminutiu d'Alexei), que a Rússia s'associa amb un sant ortodox que es feia dir Alexei, Home de Déu. Alioixa Karamàzov és un altre

home de Déu, no només perquè hi té una fe profunda, sinó també perquè sembla l'encarnació de les virtuts cristianes: és modest, bondados i abnegat fins a l'extrem. Fins i tot quan la Lisa, la seva promesa paralítica, en un rampell de rebel·lia, l'insulta i li exigeix que porti una carta seva a un altre pretendent (que resulta que és –quina casualitat!– Ivan Karamàzov), l'Alioixa ho accepta mansament i se'n va amb la carta a la mà. Vet aquí un fragment de la nova traducció: "*Liza, nada más marcharse Aliosha, quitó enseguida el pestillo, entreabrió la puerta, metió un dedo en la rendija y, cerrando de un portazo, se lo aplastó con todas sus fuerzas. Unos diez segundos después [...] se quedó mirando fijamente el dedito ennegrecido y la sangre que le brotaba de debajo de la uña. Los labios le temblaban y rápidamente, muy rápidamente se dijo en un susurro: «¡Mala, mala, mala, mala!»*"

Assassinar el tsar

Lisa es fa mal a si mateixa per compensar el mal que li ha fet a Alioixa, però ell sembla immune a tota violència i incapaç d'ofendre ningú. Per això és tan sorprenent el testimoni d'Alexei Suvorin, editor de Txékhov i amic de molts escriptors, que el febrer del 1880 apunta al seu diari que s'havia trobat amb Dostoievski i aquest li havia revelat l'argument de la segona part de la novel·la: Alioixa se n'aniria a un convent, i després, "com a conseqüència d'una llarga recerca de la veritat", es faria revolucionari, cometria un crim polític i seria executat. Uns mesos més tard, un article al *Novorossiiski Telegraph* precisava que el futur delictu d'Alioixa, segons els rumors que s'havien difós en els cercles literaris de Sant Petersburg, seria l'assassinat del tsar...

Dostoievski no va escriure mai la continuació d'*Els germans Karamàzov* i va morir el gener del 1881, un mes i mig abans de l'assassinat d'Alexandre II: però vés a saber si, entre els autors del crim, els joves idealistes de l'associació Narodnaia Vólia (La Voluntat del Poble), hi havia algú que s'assemblava vagament a Alioixa. ♦♦

LOS HERMANOS KARAMÁZOV
F.M. DOSTOIEVSKI
ALBA EDITORIAL
TRAD. FERNANDO OTERO, MARTA SÁNCHEZ-NIEVES I MARTA REBÓN
1.002 PÁGS./39,95€

ELS CLÀSSICS

Un noi ric a la deriva

JORDI NOPCA

El jove Harvey Cheine és el fill malcriat d'un magnat nord-americà del ferrocarril. "A aquest xaval li donen dos-cents dòlars al mes per a les petites despeses, segons m'han dit", es queixa un dels tripulants del vapor on viatja. Després d'una discussió, Cheine surt a la coberta i una onada el fa caure per la borda. Quan recupera la consciència, el noi ha anat a parar a un altre vaixell, el pesquer *Som Aquí*. Incapaç de convèncer els mariners dels seus orígens il·lustres, es posa a les ordres del capità Disko Troop, que li ofereix formar part de la seva tripulació i dona lloc a les aventures marítimes de *Capitans intrèpids*, novel·la que Rudyard Kipling va publicar l'any 1897, durant una estada llarga a Brattleboro, Vermont. L'escriptor britànic estava en plena consolidació: el 1894 havia publicat *Llibre de la jungla*, i dos anys després havia aplegat per primera vegada els seus poemes a *The seven seas*.

"Intentaré treballar. Però em ve totalment de nou", diu el protagonista de *Capitans intrèpids*. A bord del *Som Aquí*, li toca arromangar-se i esforçar-se per sobreviure, amb l'esperança que algun dia el vaixell arribarà a port i podrà posar-se en contacte amb els seus pares per tornar a la vida plàcida i benestant del passat. Se'n sortirà? Per quines proves haurà de passar, abans d'aconseguir-ho? ♦♦

CAPITANS INTREPIDS
RUDYARD KIPLING
EDICIONS 62
TRADUCCIÓ DE MARTA BES
208 PÁGS./9,95€
(DIUMENGE, AMBLARA)

L'APARADOR

ARA

FICCIO

El primer heroi
MARTÍ GIRONELL
Ediciones B

La sisena novel·la de Martí Gironell arrenca amb una malaltia que assetja el poblat neolític de la Draga de Banyoles sense treva. Un dels homes de la tribu, Ynatsé, emprendre un viatge per buscar el remei de la pandèmia i salvar així el seu clan. Durant aquest periple travessarà el continent, veurà el mar per primera vegada, trepitjarà Stonehenge i arribarà fins a la Mesopotàmia, mentre la seva dona lluita contra la malaltia des del poblat.

El camí de les llàgrimes
JORGE BUCAY
Ara Llibres

NO-FICCIO

L'argentí Jorge Bucay és un dels noms fonamentals de l'última dècada pel que fa als llibres de superació personal, que s'han convertit en *bestseller* en una trentena de països. *El camí de les llàgrimes* –traduït per Judith Mulet Quintana– dona algunes claus per aproximar-se al dol i a la pèrdua d'algú estimat. És un camí difícil però imprescindible per poder tirar endavant quan els nostres éssers estimats ja no són amb nosaltres.

Tota aquesta gent
ISABEL-CLARA SIMÓ
Edicions 62

FICCIO

El primer dels contes de l'últim llibre d'Isabel-Clara Simó, *Tota aquesta gent*, conté alguns dels passatges més explícits de la seva narrativa: "Veig un cony dilatat, estirat, envoltat d'una carn negra, sense pèls i pintat de vermell". Un any després d'*Els invisibles* (Amsterdam) i *La vida sense ell* (Bromera), Simó s'apropa a una bona colla de personatges a través del retrat dels seus conflictes: l'envelliment, la infidelitat, la gelosia o el desig sexual.